

ประมวลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนา ปี ๕๒

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

www.onab.go.th

ข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนา
ประจำปี 2552

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
อาคารหอสมุดพระพุทธศาสนามหาสิรินาท พุทธมณฑล
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170
โทรศัพท์ 0 2441 4585 โทรสาร 0 2441 4585
Website: www.onab.go.th
E-mail: onab@onab.go.th

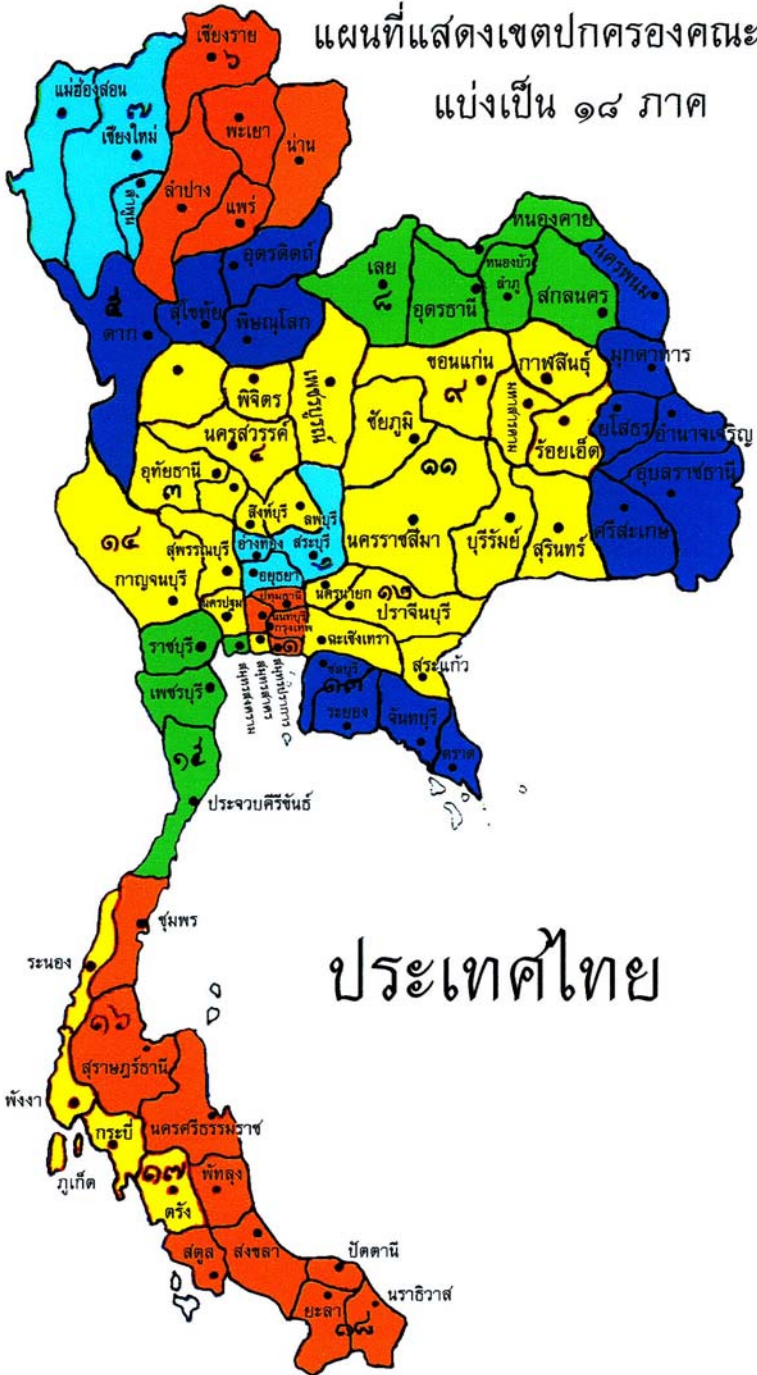
กุมภาพันธ์ 2552

คำนำ

ข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนาของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ประจำปี 2552 ฉบับนี้ เป็นข้อมูลของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และหน่วยงานภายนอก รวมทั้งประชาชนทั่วไปที่ต้องการทราบข้อมูลทางด้านพระพุทธศาสนา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนาฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูล และขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แผนที่แสดงเขตปกครองคณะสงฆ์
แบ่งเป็น ๑๘ ภาค

สารบัญ

หน้า

บุคลากรทางศาสนาพุทธและพุทธศาสนิกชน	1
วัด	6
วัดไทยในต่างประเทศ	7
สำนักงานเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์	8
การปกครองคณะสงฆ์	9
พระสมณศักดิ์	10
พระสังฆาธิการ	11
พระธรรมทูต	12
พระสงฆ์เดินทางเข้า - ออก ประเทศไทย	12
การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ	13
สำนักเรียน / สำนักศาสนศึกษา / โรงเรียนพระปริยัติธรรม- แผนกธรรม - บาลี	14
พระภิกษุ และสามเณร เข้าสอบนักธรรม	15
ผู้เข้าสอบธรรมศึกษา	15
พระภิกษุ และสามเณร เข้าสอบบาลี	16
บุคลากรและหน่วยเผยแพร่พระพุทธศาสนา	17
งบประมาณแผ่นดินสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	18
งบประมาณศาสนสมบัติกลางสำนักงาน- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	18
บุคลากรสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	19

บุคลากรทางศาสนาพุทธและพุทธศาสนิกชน

พระภิกษุ		251,997	รูป
มหานิกาย	224,960	รูป	
ธรรมยุต	27,037	รูป	
สามเณร		69,607	รูป
มหานิกาย	61,387	รูป	
ธรรมยุต	8,220	รูป	
พุทธศาสนิกชน		46,902,100	คน

ที่มา : ข้อมูลพระภิกษุ , สามเณร จากสำนักงานเจ้าคณะจังหวัด,
สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด
ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551
: ข้อมูลพุทธศาสนิกชน จากหนังสือการสำรวจ-
การเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2548
สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จำนวนพระภิกษุ - สามเณร ประจำปี 2551 (แยกรายจังหวัด)

ที่	จังหวัด	พระภิกษุ			สามเณร		
		มหานิกาย	ธรรมยุต	รวม	มหานิกาย	ธรรมยุต	รวม
1	กรุงเทพมหานคร	13,626	1,743	15,369	3,277	932	4,209
2	กระบี่	551	16	567	81	-	81
3	กาญจนบุรี	1,879	530	2,409	173	112	285
4	กาฬสินธุ์	2,622	985	3,607	500	342	842
5	กำแพงเพชร	3,695	152	3,847	296	135	431
6	ขอนแก่น	5,918	1,472	7,390	3,045	262	3,307
7	จันทบุรี	1,786	374	2,160	102	17	119
8	ฉะเชิงเทรา	3,880	98	3,978	769	49	818
9	ชลบุรี	4,590	362	4,952	535	9	544
10	ชัยนาท	2,023	46	2,069	256	2	258
11	ชัยภูมิ	4,540	676	5,216	463	52	515
12	ชุมพร	1,720	150	1,870	1,187	20	1,207
13	เชียงราย	2,822	215	3,037	3,741	18	3,759
14	เชียงใหม่	5,004	631	5,635	6,654	226	6,880
15	ตราด	645	45	690	77	6	83
16	ตรัง	936	-	936	172	-	172
17	ตาก	1,328	70	1,398	772	2	774
18	นครนายก	1,786	85	1,871	180	3	183
19	นครปฐม	3,539	297	3,836	501	225	726
20	นครพนม	2,516	585	3,101	922	92	1,014

ที่	จังหวัด	พระภิกษุ			สามเณร		
		มหานิกาย	ธรรมยุต	รวม	มหานิกาย	ธรรมยุต	รวม
21	นครราชสีมา	12,934	1,229	14,163	1,577	359	1,936
22	นครศรีธรรมราช	2,512	362	2,874	565	143	708
23	นครสวรรค์	5,970	125	6,095	1,106	29	1,135
24	นนทบุรี	3,183	123	3,306	448	17	465
25	นราธิวาส	266	20	286	6	1	7
26	น่าน	897	9	906	1,719	-	1,719
27	บุรีรัมย์	6,574	638	7,212	962	36	998
28	ปทุมธานี	3,821	119	3,940	572	178	750
29	ประจวบคีรีขันธ์	2,590	184	2,774	269	75	344
30	ปราจีนบุรี	3,444	222	3,666	353	19	372
31	ปัตตานี	302	23	325	34	4	38
32	พระนครศรีอยุธยา	5,159	230	5,389	357	667	1,024
33	พะเยา	1,044	113	1,157	1,715	20	1,735
34	พิจิตร	3,559	13	3,572	431	-	431
35	พิษณุโลก	4,126	94	4,220	749	4	753
36	เพชรบูรณ์	4,002	455	4,457	653	45	698
37	เพชรบุรี	1,961	172	2,133	218	21	239
38	แพร่	1,118	24	1,142	830	7	837
39	พังงา	687	95	782	32	3	35
40	พัทลุง	1,090	53	1,143	62	3	65
41	ภูเก็ต	601	60	661	40	4	44

ที่	จังหวัด	พระภิกษุ			สามเณร		
		มหานิกาย	ธรรมยุต	รวม	มหานิกาย	ธรรมยุต	รวม
42	มุกดาหาร	1,151	279	1,430	247	35	282
43	มหาสารคาม	3,887	431	4,318	840	5	845
44	แม่ฮ่องสอน	525	56	581	447	6	453
45	ยะลา	159	24	183	26	-	26
46	ยโสธร	2,112	667	2,779	597	150	747
47	ร้อยเอ็ด	5,663	957	6,620	1,454	375	1,829
48	ระนอง	348	85	433	55	12	67
49	ระยอง	1,979	110	2,089	210	309	519
50	ราชบุรี	4,633	257	4,890	323	13	336
51	ลพบุรี	4,489	508	4,997	329	157	486
52	ลำปาง	1,878	89	1,967	2,069	6	2,075
53	ลำพูน	1,269	23	1,292	1,253	1	1,254
54	เลย	1,578	914	2,492	1,237	665	1,902
55	ศรีสะเกษ	7,412	749	8,161	1,430	275	1,705
56	สกลนคร	3,190	1,726	4,916	730	133	863
57	สงขลา	1,899	258	2,157	512	68	580
58	สตูล	211	21	232	38	1	39
59	สมุทรสาคร	1,576	86	1,662	2,500	105	2,605
60	สมุทรสงคราม	1,550	53	1,603	92	8	100
61	สมุทรปราการ	3,513	223	3,736	216	39	255
62	สระแก้ว	2,785	63	2,848	172	11	183

ที่	จังหวัด	พระภิกษุ			สามเณร		
		มหานิกาย	ธรรมยุต	รวม	มหานิกาย	ธรรมยุต	รวม
63	สระบุรี	3,121	133	3,254	263	14	277
64	สิงห์บุรี	1,239	120	1,359	390	450	840
65	สุโขทัย	2,477	18	2,495	378	5	383
66	สุพรรณบุรี	5,381	6	5,387	592	-	592
67	สุราษฎร์ธานี	3,252	94	3,346	491	44	535
68	สุรินทร์	2,315	265	2,580	986	132	1,118
69	หนองคาย	3,982	1,284	5,266	1,427	170	1,597
70	หนองบัวลำภู	1,680	720	2,400	410	137	547
71	อ่างทอง	1,840	50	1,890	294	3	297
72	อุบลราชธานี	6,557	841	7,398	2,541	226	2,767
73	อุทัยธานี	1,669	30	1,699	198	-	198
74	อุดรธานี	5,185	2,539	7,724	1,529	304	1,833
75	อุตรดิตถ์	1,852	88	1,940	245	3	248
76	อำนาจเจริญ	1,357	375	1,732	465	219	684
รวมทั้งประเทศ		224,960	27,037	251,997	61,387	8,220	69,607

ที่มา : สำนักงานเจ้าคณะจังหวัด , สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

วัด			
วัดมีพระสงฆ์ทั่วประเทศ		35,616	วัด
มหานิกาย	33,266		วัด
ธรรมยุต	2,322		วัด
จีนิกาย	13		วัด
อนัมนิกาย	15		วัด
พระอารามหลวง		290	วัด
มหานิกาย	233		วัด
ธรรมยุต	57		วัด
วัดราษฎร์		35,326	วัด
มหานิกาย	33,033		วัด
ธรรมยุต	2,265		วัด
จีนิกาย	13		วัด
อนัมนิกาย	15		วัด
วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา		20,041	วัด
วัดที่ไม่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา		15,575	วัด
วัดร้าง		5,943	วัด

ที่มา : กองพุทธศาสนสถาน, สำนักงานศาสนสมบัติ

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

วัดไทยในต่างประเทศ

เลขที่	ประเทศ	จำนวนวัด		
		มหานิกาย	ธรรมยุต	รวม
1	สหรัฐอเมริกา	88	41	129
2	แคนาดา	-	6	6
3	ออสเตรเลีย	-	1	1
4	เบลเยียม	-	3	3
5	เดนมาร์ก	2	1	3
6	สวีเดน	2	2	4
7	ฟินแลนด์	1	-	1
8	อิตาลี	1	-	1
9	เนเธอร์แลนด์	1	-	1
10	สก็อตแลนด์	1	-	1
11	อังกฤษ	13	-	13
12	ฝรั่งเศส	4	1	5
13	เยอรมัน	7	7	14
14	สวิตเซอร์แลนด์	3	-	3
15	ไอซ์แลนด์	1	-	1
16	นอร์เวย์	2	-	2
17	ออสเตรเลีย	8	9	17
18	นิวซีแลนด์	2	4	6
19	ฮ่องกง	1	2	3
20	อินเดีย	7	4	11
21	อินโดนีเซีย	-	5	5
22	เนปาล	1	-	1
23	ไต้หวัน	-	4	4
24	รัสเซีย	1	-	1
25	ญี่ปุ่น	1	-	1
26	มาเลเซีย	4	-	4
27	สิงคโปร์	12	-	12
28	จีน	-	1	1
รวม		163	91	254

ที่มา : ส่วนศาสนวิเทศ สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

สำนักงานเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์

สำนักงานเจ้าคณะใหญ่		5 แห่ง
มหานิกาย	4 แห่ง	
ธรรมยุต	1 แห่ง	
สำนักงานเจ้าคณะภาค		26 แห่ง
มหานิกาย	18 แห่ง	
ธรรมยุต	8 แห่ง	
สำนักงานเจ้าคณะจังหวัด		126 แห่ง
มหานิกาย	76 แห่ง	
ธรรมยุต	50 แห่ง	
สำนักงานเจ้าคณะอำเภอ		1,054 แห่ง
มหานิกาย	849 แห่ง	
ธรรมยุต	205 แห่ง	
สำนักงานเจ้าคณะตำบล		6,517 แห่ง
มหานิกาย	5,826 แห่ง	
ธรรมยุต	691 แห่ง	

ที่มา : ส่วนกิจการคณะสงฆ์ สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

การปกครองคณะสงฆ์

คณะกรรมการมหาเถรสมาคม	19	รูป
เจ้าคณะใหญ่ มหานิกาย	4	รูป
เจ้าคณะใหญ่ ธรรมยุต	1	รูป
เจ้าคณะภาค มหานิกาย	18	รูป
เจ้าคณะภาค ธรรมยุต	8	รูป

ที่มา : ส่วนกิจการคณะสงฆ์ สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

พระสมณศักดิ์

พระสมณศักดิ์ในประเทศไทย	14,457 รูป
สมเด็จพระสังฆราช	1 รูป
สมเด็จพระราชาคณะ ชั้นสุพรรณบัฏ	6 รูป
พระราชาคณะเจ้าคณะรอง ชั้นหิรัญบัฏ	20 รูป
พระราชาคณะ ชั้นธรรม	49 รูป
พระราชาคณะ ชั้นเทพ	96 รูป
พระราชาคณะ ชั้นราช	210 รูป
พระราชาคณะ ชั้นสามัญ	491 รูป
พระครูสัญญาบัตร	13,584 รูป
พระสมณศักดิ์ในต่างประเทศ	83 รูป
พระราชาคณะ ชั้นเทพ	5 รูป
พระราชาคณะ ชั้นราช	8 รูป
พระราชาคณะ ชั้นสามัญ	19 รูป
พระครูสัญญาบัตร	51 รูป
รวม	14,540 รูป

ที่มา : ส่วนกิจการคณะสงฆ์ สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

พระสังฆาธิการ

เจ้าคณะภาค	26	รูป
เจ้าคณะจังหวัด	126	รูป
เจ้าคณะอำเภอ	1,054	รูป
เจ้าคณะตำบล	6,517	รูป
เจ้าอาวาส	21,553	รูป
รวม	29,276	รูป

ที่มา : ส่วนกิจการคณะสงฆ์ สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

พระธรรมทูต

พระธรรมทูตในประเทศ	6,390	รูป
พระธรรมทูตต่างประเทศ	1,304	รูป
พระธรรมทูตที่ไปต่างประเทศ	200	รูป

ที่มา : กองพุทธศาสนศึกษา, สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

พระสงฆ์เดินทางเข้า - ออก ประเทศไทย

พระสงฆ์ชาวต่างชาติที่เดินทาง-

เข้าประเทศไทยเพื่อศึกษาและปฏิบัติธรรม	1,239	รูป
พระสงฆ์ไทยเดินทางออกนอกประเทศ	4,450	รูป

ที่มา : ส่วนศาสนวิเทศ, สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ

จำนวนโรงเรียน	399	โรง
จำนวนครู (ครูประจำ , ครูพิเศษ)	4,762	รูป/คน
จำนวนนักเรียน	56,003	รูป
จำนวนนักเรียน ม.ต้น	42,133	รูป
จำนวนนักเรียน ม.ปลาย	13,870	รูป
จำนวนนักเรียนทุนเฉลิมราชกุมารี	576	รูป

ที่มา : ฝ่ายการศึกษาพระปริยัติธรรม กองพุทธศาสนศึกษา

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

**สำนักเรียน/สำนักศาสนศึกษา/โรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกธรรม - บาลี ปีการศึกษา 2552**

สำนักเรียนส่วนกลาง	89	สำนัก
สำนักเรียน/สำนักศาสนศึกษา ส่วนภูมิภาค	10,354	สำนัก
โรงเรียนพระปริยัติธรรมบาลี ประจำจังหวัด	34	โรง
จำนวนครู ส่วนกลาง	453	รูป/คน
แผนกธรรม	207	รูป/คน
แผนกบาลี	246	รูป/คน
จำนวนครู ส่วนภูมิภาค	4,347	รูป/คน
แผนกธรรม	2,993	รูป/คน
แผนกบาลี	1,354	รูป/คน
ศูนย์ครูพระปริยัตินิเทศก์	114	ศูนย์
พระปริยัตินิเทศก์	624	รูป

ที่มา : ฝ่ายการศึกษาพระปริยัติธรรม กองพุทธศาสนศึกษา

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

พระภิกษุ และสามเณร เข้าสอบนักธรรม ปีการศึกษา 2550		
ประเภท	เข้าสอบ	สอบได้
นักธรรมตรี	82,837	55,551
นักธรรมโท	25,607	10,997
นักธรรมเอก	10,043	4,244
รวม	118,487	70,792

ผู้เข้าสอบธรรมศึกษา ปีการศึกษา 2550		
ประเภท	เข้าสอบ	สอบได้
ธรรมศึกษาชั้นตรี	854,521	505,085
ธรรมศึกษาชั้นโท	313,090	138,626
ธรรมศึกษาชั้นเอก	122,451	80,597
รวม	1,290,062	724,308

ที่มา : ฝ่ายการศึกษาพระปริยัติธรรม กองพุทธศาสนศึกษา

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

พระภิกษุ และสามเณร เข้าสอบบาลี ปีการศึกษา 2551		
ประเภท	เข้าสอบ	สอบได้
ปธ.9	310	25
ปธ.8	377	102
ปธ.7	616	192
ปธ.6	727	248
ปธ.5	1,205	421
ปธ.4	1,559	576
ปธ.3	3,515	909
ปธ.1 - 2	13,200	1,961
รวม	21,509	4,434

ที่มา : ฝ่ายการศึกษาพระปริยัติธรรม กองพุทธศาสนศึกษา

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

บุคลากรและหน่วยเผยแผ่พระพุทธศาสนา

พระวิปัสสนาจารย์	5,551	รูป
พระนักเทศน์	7,378	รูป
พระจริยานิเทศก์	150	รูป
พระภิกษุที่ปฏิบัติงานเผยแผ่- พระพุทธศาสนาในพื้นที่เฉพาะ	300	รูป
หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล	5,778	หน่วย
สำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด	962	แห่ง
- มหานิกาย	830	แห่ง
- ธรรมยุต	132	แห่ง

ที่มา : ฝ่ายเผยแผ่พระพุทธศาสนา กองพุทธศาสนศึกษา

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

งบประมาณแผ่นดิน ประจำปี 2552 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	
แผนงาน	จำนวนเงิน
แผนงาน ส่งเสริมและพัฒนาศาสนา- ศิลปะและวัฒนธรรม	3,449,266,700 บาท
- ผลผลิตที่ 1 พระพุทธศาสนา- ได้รับการทำนุบำรุงส่งเสริม	1,950,588,200 บาท
- ผลผลิตที่ 2 พระพุทธศาสนาได้รับ- การส่งเสริมและเผยแพร่หลักธรรม	304,639,500 บาท
- ผลผลิตที่ 3 ผู้ได้รับการศึกษา- พระปริยัติธรรม	1,194,039,000 บาท

งบประมาณศาสนสมบัติกลาง ประจำปี 2550 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	
ประมาณการรายรับ	254,177,175 บาท
ประมาณการรายจ่าย	254,177,175 บาท
- รายจ่ายปกติ	76,654,420 บาท
- รายจ่ายพิเศษ	177,522,755 บาท

ที่มา : ฝ่ายแผนงาน กองกลาง

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

บุคลากรสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ข้าราชการตามกรอบอัตรากำลัง	1,063	อัตรา
ข้าราชการตามอัตราครอง (มีเงิน)	916	อัตรา
ข้าราชการตามอัตราว่าง (มีเงิน)	147	อัตรา
ลูกจ้าง	376	อัตรา
ลูกจ้างประจำตามกรอบอัตรากำลัง	132	อัตรา
พนักงานจ้างเหมาบริการ (งบแผ่นดิน)	53	อัตรา
ลูกจ้างชั่วคราว (พุทธมณฑล) รวมลูกจ้าง- ชั่วคราวเงินทุนพุทธมณฑล	191	อัตรา
พนักงานราชการ	4	อัตรา
พนักงานศาสนการ	184	อัตรา
พนักงานศาสนการ	160	อัตรา
ลูกจ้างประจำศาสนสมบัติกลาง	20	อัตรา
ลูกจ้างชั่วคราวศาสนสมบัติกลาง	4	อัตรา
รวม	1,627	อัตรา

ที่มา : ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ กองกลาง

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางจุฬารัตน์ บุญยากร	ผู้อำนวยการสำนักงาน- พระพุทธศาสนาแห่งชาติ
นางบุญศรี พานะจิตต์	รองผู้อำนวยการสำนักงาน- พระพุทธศาสนาแห่งชาติ
นายนพรัตน์ เบญจวัฒน์นันท์	รองผู้อำนวยการสำนักงาน- พระพุทธศาสนาแห่งชาติ
นายบุญเชิด กิตติธรรมากร	ผู้อำนวยการ- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

รวบรวมและนำเสนอข้อมูล

นางสาวรุ่งนภา ตันติเสาวภาพ	นักวิชาการศาสนา ชำนาญการ
----------------------------	--------------------------

ผู้ประสานงาน

นางสุนัน บุตรน้ำเพชร	เจ้าหน้าที่ธุรการ
----------------------	-------------------

ออกแบบปก

นางสาวรุ่งนภา ตันติเสาวภาพ	นักวิชาการศาสนา ชำนาญการ
----------------------------	--------------------------